

Przedmiotowy System Oceniania z BIOLOGII

rok szkolny 2023/2024 (1.04.2024 r.)

- Przedmiotowy System Oceniania uwzględnia główne ramy i systemy wartości określone Wewnątrzszkolnym System Oceniania.
- PSO obejmuje ocenę wiadomości, umiejętności, postawę uczniów i ich aktywność.
- Ocenianiu podlegać będą:
 - wypowiedzi ustne** – przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu;
 - prace klasowe lub sprawdziany** – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej;
 - kartkówki** – obejmują materiał nie większy niż z trzech ostatnich lekcji, nie muszą, ale mogą być wcześniej zapowiadane;
 - aktywność na lekcji** – będzie oceniana za pomocą plusów i minusów, które zostaną następnie przeliczone na oceny i wpisane do dziennika. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi 5 plusów, gdy uzyska ich mniej, w końcu półroczu zostają one zamienione odpowiednio przy 4 plusach na ocenę dobrą, a przy 3 na dostateczną; w przypadku dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą; za 3 minusy – ocenę niedostateczną;
 - prace w grupie** – plusy (analogicznie jak za aktywność na lekcji);
 - prace dodatkowe** – (samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, modele, okazy wzbogacające zbiory pracowni biologicznej, zielniki, działania na rzecz środowiska np. zbiórka surowców wtórnych, udział w konkursach) w skali celujący – bardzo dobry – dobry lub za pomocą plusów analogicznie jak za wkład pracy w przyswojenie wiedzy.
- W przypadku **prac pisemnych** przyjmuje się skalę punktową (progi procentowe ocen) przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

100% - ocena celująca	66% - 58% - ocena dostateczna
99% - 97% - ocena bardzo dobra plus	57% - 50% - ocena dostateczna minus
96% - 94% - ocena bardzo dobra	49% - 45% - ocena dopuszczająca plus
93% - 91% - ocena bardzo dobra minus	44% - 39% - ocena dopuszczająca
90% - 85% - ocena dobra plus	38% - 33% - ocena dopuszczająca minus
84% - 80% - ocena dobra	32% - 26% - ocena niedostateczna plus
79% - 75% - ocena dobra minus	25% - 0% - ocena niedostateczna
74% - 67% - ocena dostateczna plus	
- Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie do dwóch tygodni.
- Uczniowie ze zdiagnozowanymi dysfunkcjami mają dostosowane formy i metody sprawdzania wiedzy i umiejętności zgodnie z dokumentacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Uczniowie z upośledzeniem intelektualnym w stopniu lekkim lub umiarkowanym oceniani są według odrębnych kryteriów ocen.

8. Uczeń może poprawić każdą ocenę uzyskaną z prac pisemnych. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną i brane są pod uwagę obie oceny.
9. Uczeń poprawia prace pisemne tylko **jeden raz**.
10. W przypadku nieobecności ucznia na pracy pisemnej spowodowanej dłuższą usprawiedliwioną nieobecnością, materiał będący przedmiotem sprawdzianu uczeń musi zaliczyć po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni.
11. W przypadku nieobecności na lekcjach tylko w dniu pracy pisemnej lub w czasie krótszym niż tydzień uczeń jest zobowiązany do zaliczenia jej na najbliższej lekcji.
12. Uczeń niesamodzielnie piszący pracę pisemną (tzw. „ściągnięcie”) otrzymuje ocenę niedostateczną; ocena nie podlega poprawie.
13. Wystawienie oceny półrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny z prac klasowych, sprawdzianów, w drugiej kolejności kartkówki, odpowiedzi ustne i aktywność na lekcji. Pozostałe oceny są wspomagające.
14. Uczeń może otrzymać z biologii wyższą od przewidywanej ocenę roczną jeżeli:
 - a. uczeń lub jego rodzice złożą pisemny wniosek do nauczyciela biologii w terminie trzech dni od uzyskania informacji o przewidywanej rocznej ocenie z zajęć edukacyjnych,
 - b. wykona określone przez nauczyciela zadanie niezbędne do otrzymania wyższej oceny w terminie wyznaczonym przez nauczyciela,
 - c. uczeń, który podczas wykonywania określonych przez nauczyciela zadań zostanie przyłapany na ściąganiu otrzymuje ocenę roczną taką, jak przewidywana.
15. Nie może starać się o podwyższenie oceny uczeń, który:
 - a. ma nieusprawiedliwione godziny z biologii,
 - b. nie podejmuje na bieżąco prób poprawiania ocen.
16. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Prace pisemne ocenione przez nauczyciela, uczeń otrzymuje do wglądu na lekcji, po czym oddaje je nauczycielowi, który przechowuje je do końca danego roku szkolnego. Nauczyciel ma obowiązek uzasadnić uczniom uzyskane przez nich oceny. Rodzice na własne życzenie mają wgląd do prac pisemnych dziecka, np. na comiesięcznych konsultacjach z nauczycielem lub indywidualnych wizytach.
17. Uczeń ma możliwość **dwa razy** w półroczu zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu przedmiotowego lub ćwiczeń, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji). Nie dotyczy to lekcji, na których odbywają się zapowiedziane prace pisemne lub powtórzenia.
18. Uczeń na lekcji ma obowiązek posiadać podręcznik, zeszyt przedmiotowy lub/i zeszyt ćwiczeń, przybory do pisania, rysowania, nożyczki i klej.

19. Uczniowie mają obowiązek dbać o porządek w miejscu pracy. Każde zauważone zniszczenie są zobowiązani zgłosić nauczycielowi, a jeśli sami są jego sprawcami, naprawić szkodę lub ponieść karę finansową.
20. Sposoby informowania uczniów: na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z PSO (ogólnie). Wymagania i kryteria na poszczególne oceny udostępnia nauczyciel (tablica informacyjna w pracowni biologicznej), strona Internetowa szkoły w zakładce „*Informacje dla uczniów*”.

Nauczyciel biologii

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.
2. Prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną.
3. Potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych.
4. Formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy.
5. Dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych.
6. Wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach.
7. Potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji.
8. Bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.
9. Wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią.
10. W pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia.
11. Bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

1. W wysokim zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe.
2. Wykazuje szczególne zainteresowania biologią.
3. Potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.
4. Bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji.
5. Potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze.
6. Sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym.
7. Potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je.
8. Prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną.
9. Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.
10. W pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności.
2. Potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela.
3. Posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny.
4. Wykonuje proste preparaty mikroskopowe.
5. Udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania.
6. Jest aktywny na lekcji.
7. W sprawdzianach osiąga od 75% do 90% punktów.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
2. Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności.
3. Z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.
4. Wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym.
5. W przypadku sprawdzianów osiąga od 50 do 74% punktów.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

1. Ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia.
2. Wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela.
3. Z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne.
4. Wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej.
5. Jest mało aktywny na lekcji.
6. W pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 33 do 49 % punktów.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia.
2. Nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi.
3. Wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy.
4. Nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.
5. Nie poprawia ocen niedostatecznych z prac pisemnych.
6. Wykazuje się bierną postawą na lekcji.
7. W przypadku sprawdzianów osiąga od 0 do 32 % punktów.